

Предраг Бандић
бригадни генерал
17.03.2015. године
Батајница

Утврђивање околности
за настанак ванредног догађаја; *изјава* -

Команданту РВ и ПВО

На основу усменог наређења ЗНГШ ВС, а у циљу утврђивања околности које су довеле до настанка ванредног догађаја 13.03.2015.године достављам Вам одговоре на постављена питања током разговора обављеног у канцеларији НШ Команде РВиПВО.

Имајући у виду да ми питања нису достављена у писаном облику као ни у присуству правника или у присуству лица које би водило записник, а чије сам присуство тражио, моји одговори су засновани на сопственој интерпретацији постављених питања те изражавам пуну спремност да их допуним или детаљније појасним ако за тим постоји потреба.

1. У 19:26 часова дана 13.03.2015.године, у телефонском разговору са министром одбране, добио сам усмени захтев да размотрим могућност хитног санитетског превозења хеликоптером животно угроженог детета из рејона Ушћа, о чему извештавам команданта РВиПВО и добијам сугестију да пажљиво проучимо метеоролошку ситуацију.

У току разговора са МО добио сам број мобилног телефона лица за контакт на терену.

2. У непосредном контакту са вођом дежурне посаде у систему ТиС на а. Батајница, оперативним дежурним 204.вбр, аеродромском контролом летења Батајница, метео службом Команде РВиПВО и замеником команданта 98.вбр утврђујем елементе метеоролошке ситуације на аеродрому полетања, аеродромима „Никола Тесла“ и „Морава“ и у рејону Ушћа и Рашке. Такође, уверавам се у исправност ваздухоплова, оспособљеност, тренажу и спремност посаде хеликоптера за извршење задатка. Наређујем проучавање рејона могућег извршења задатка, припрему хеликоптера ХТ-48 и позивање једне резервне посаде хеликоптера Хо-42/45.

Након више контакта са здравственим радницима на терену, утврђујем степен ургентности ситуације проузроковане тешком здравственом ситуацијом детета и ограниченом количином кисеоника неопходном за његово одржавање у животу и тражим детаљније податке о позицији. Том приликом указујем да се за ангажовање хеликоптера мора обезбедити адекватно осветљено и уређено место слетања какво у рејону Ушћа у том тренутку не постоји.

О томе да постоје минимални метеоролошки услови за извршење задатка, у односу на оспособљеност и тренажу расположиве посаде и расположивих ваздухоплова, и немогућности слетања у рејону Ушћа извештавам министра одбране.

При процени метеоролошких услова узео сам у обзир све прикупљене податке из више извора за аеродроме у употреби, опрему којом располаже ваздухоплов и оспособљеност и тренажу посаде.

Тачка 8. Упутства за рад снага за трагање и спасавање прецизира да се метео минимум прописује за сваког пилота посебно, у складу са његовим степеном оспособљености. Вођа посаде у дежурству у потпуности је био оспособљен за извршење лета према параметрима вежби 20а и 23а (ILS и GCA прилази за слетање у ноћним условима), који дефинишу метео минимум на 60 метара изнад писте. Тренажу за летење у наведеним условима обновио је 11.03.2015.гсдине.

Званично публиковани метеоролошки подаци, у време доношења одлуке и полетања, били су једнаки или повољнији од метео минимума за хеликоптер и аеродром. При томе су имали назнаку да се не очекује битнија промена најмање у наредна два сата. Податке о метеоролошкој ситуацији сам упоредио и са подацима којима је располагао вођа посаде, након чега смо проценили да постоје метеоролошки услови за извршење задатка.

Имајући у виду да је посада без икаквих проблема успешно извршила ванаеродромско слетање у Рашкој и, већ у првом покушају, прецизно извршила прописану процедуру инструменталног прилажења на а.,„Никола Тесла“ и потврђујући преко радио-везе визуелни контакт са земљом, сматрам да је процена метеоролошких услова у односу на оспособљеност, тип ваздухоплова и место слетања била адекватна, те да је практично потврђена.

У наредним телефонским контактима, медицинско особље потврђује да се евакуација, у кратком року, може припремити у касарни у Рашкој. Такође, наведена лица нису могла са сигурношћу да потврде могућност припреме места слетања и прихвата летелице у рејону болнице у Крагујевцу.

Након додатних консултација са вођом посаде и разраде могућих алтернатива за извршење задатка са слетањима на хелидрому „Бањички вис“, а.,„Никола Тесла“, а.,„Батајница“ и а.,„Морава“, извештавам министра одбране да су успостављени и технички услови за извршење превозења, те примаам наређење за извршење задатка.

Прихватам наређење за покретање операције снагама 204.вбр, напомињући да устаљена процедура предвиђа да се захтев или наређење упуте преко ГШ ВС и ОЦ РВиПВО. Да би се настала ситуација ускладила и на даље одвијала према прописаним процедурама, предлажем том приликом да на најбржи начин известим све учеснике у ланцу командовања.

То сам и учинио извештавајући РОДТ ОЦ РВиПВО путем броја телефона на којем постоји аудио запис, захтевајући истовремено од њега да одмах извести ОЦ СО и пружајући му основне податке о задатку и ситуацији на терену.

Преносим наређење вођи посаде хеликоптера, своје даље поступке у потпуности координирам са РОДТ ОЦ РВиПВО, чиним све да му помогнем у реализацији свих неопходних мера за правовремено, успешно и безбедно извршење задатка, и извештавам команданта РВиПВО. Даљим заједничким поступањем извршене су координације са хитном службом ВМА, снагама за обезбеђење летења на а.,„Морава“, аеродромским службама на а.,„Никола Тесла“ и граничном полицијом.

Оперативном дежурном 204.вбр наређујем активирање хелидрома „Бањички вис“ и даље извештавање ОЦ РВиПВО о ангажовању дежурних снага.

Такође, оваквим поступањем пре полетања ваздухоплова, дајем довољно времена свим надлежним органима у ланцу командовања да утврде чињенице, промене параметре или из било којих разлога спрече или одложе извршење.

Полетање је извршено у 20.15 часова, а даљу комуникацију са посадом и извршно командовање преузима ОДТ ОЦ РВиПВО и надлежна служба Контроле летења.

3. Сматрам да је моје поступање у наведеном случају у складу са Правилном службе ВС, тачком 4.Б. Стандардне оперативне процедуре команди РВиПВО и 204.вбр у операцији

ТиС у трећој мисији, Елаборатом снага за трагање и спасавање Команде 204.вбр и својом командантском проценом ситуације. Наведена документа су ми у потпуности позната.

Моја основна намера била је да се на ефикасан начин организује и изведе наређена операција делом снага јединице којом командујем, достигне циљ санитетског превозења и спаси живот угроженом детету, пружи максимално могуће време посади за припрему у оквиру расположивог времена реаговања, реализују све неопходне радње за координацију са другим учесницима, правовремено извештава претпостављена Команда и пружи помоћ РОДТ ОЦ РВиПВО.

4. Наређењима за формирање снага за трагање и спасавање у РВиПВО и 204.вбр обавезује се јединица на ангажовање једног од расположивих хеликоптера ХТ-40 или ХТ-48 из састава 890.мхе, у основној варијанти. При томе, претпостављена Команда не утиче на избор ваздухоплова, а јединица га прилагођава тренутној исправности и оспособљености расположивих посада.

Одобрење Команде РВиПВО се захтева само у случају преласка на резервну варијанту и замену вишенаменског транспортног хеликоптера са хеликоптером опште намене Хо-42/45.

Према дневним оперативним извештајима, наведеног дана јединица је располагала са два исправна транспортна хеликоптера од којих је један ХТ-40, а други ХТ-48. Посада у дежурству је била оспособљена за употребу оба типа хеликоптера. Тренутна метеоролошка ситуација оправдавала је избор боље технички опремљене летелице за летење ноћу и у сложеним метеоролошким условима, са становишта безбедности летења.

Због свега тога, а у потпуној сагласности са ставом вође дежурне посаде, доносим одлуку о стављању у приправност, ради ангажовања, хеликоптера ХТ-48. Наређујем проверу исправности, припрему и претполетни преглед и телефонски примам извештај од посаде о спремности летелице и посаде за задатак. Кроз најаву лета која је правовремено извршена, надлежни у ланцу командовања добили су информацију о типу ангажоване летелице.

Након пријема извештаја о спремности ваздухоплова и посаде, усаглашавања варијанти извршења уз дефинисање елемената лета и маршруте и коначног разматрања метеоролошке ситуације, одобравам покретање мотора, о чему је РОДТ ОЦ РВиПВО одмах извештен.

Упутство за рад дежурних снага за трагање и спасавање предвиђа да, када добије задатак, изврши припрему, прикупи најнеопходније податке и изврши потребне мере и поступке пре полетања, вођа ваздухоплова доноси одлуку о извршењу задатка. У конкретном случају, вођа посаде у потпуности прихвата задатак и саглашава се са разрађеним варијантама извршења.

5. Приликом пријема наређења и припреме задатка налазио сам се у свом стану у улици [REDACTED]. До момента када хеликоптер прелеће хелидром у повратку из Рашке, налазио сам се на Бањичком вису, а касније се својим личним возилом упућујем на аеродроме „Батајница“ и „Никола Тесла“.

6. РОДТ ОЦ РВиПВО консултовао се са мном у вези промене места слетања са хелидрома „Бањички вис“ на а.„Никола Тесла“, са чиме сам се у потпуности сложио.

При томе смо се руководили чињеницама да је дошло до неочекиване значајне промене метеоролошке ситуације у рејону хелидрома „Бањички вис“. У снижавање вертикалне базе облака испод метео минимума и смањење хоризонталне видљивости лично сам се уверио. Имајући у виду да слетна места нису опремљена никаквим техничким

средствима за инструментално прилажење и да постоје вертикалне препреке у њиховој непосредној близини, сматрао сам оправданим да се хеликоптер усмери на слетање ка а. „Никола Тесла“. Таква одлука саопштена је посади преко радио везе.

У датом тренутку, а у складу са оспособљеношћу посаде и техничком опремљеношћу хеликоптера и аеродрома, а. „Никола Тесла“ представља оптимално решење, при чему посада и даље располаже довољном количином горива за слетање на а. „Батајница“ и повратак ка а. „Морава“ у случају одустајања или неуспешног прилажења за слетање.

7. Нисам давао никаква директна наређења посади за време извршења лета. Иста су издавана искључиво радио везом о чему постоји аудио запис. Поруке које сам са другим лицима разменио у време лета хеликоптера нису утицале на извршење лета.

У 21:23 позивам контролора лета на а. „Батајница“ са молбом да ми јави када позиција хеликоптера буде у близини Бесграда. Такође, тражим од њега да буде спреман да преузме вођење ваздухоплова ако се посада одлучи за слетање на а. „Батајница“, те да припреми за употребу GCA радар. У 21:55 примам информативну SMS поруку од њега да је хеликоптер прелетео траверзу Младеновца и захваљујем се.

Одговорио сам на SMS поруку посаде упућену са мобилног телефона у 21:34 о успешном укрцању путника и полетању из Рашке. У поруци сам, између осталог, навео и да ће слетање бити на а. „Никола Тесла“, што је претходно и усаглашено са РОДТ ОЦ ВиПВО и саопштено посади радио везом. Потврду о пријему поруке добио сам у 21:55 када је хеликоптер већ био на прилазу Београду.

О томе да је хеликоптер прелетео изнад Бањице без мог визуелног контакта са њим, послао сам SMS поруку РОДТ ОЦ РВиПВО у 22:05 и уједно му поставио питање да ли посада види а. „Никола Тесла“.

8. Информацију о намери министра здравља у Влади РС да присуствује слетању добио сам од њега лично током његовог телефонског позива упућеног мени на службени мобилни телефон.

бригадни генерал
Предраг Бандић

Достављено:
- Команданту РВ и ПВО

КОМАНДА
204 ВАЗДУХОПЛОВНЕ БРИГАДЕ
..... Бр. 4807-1
17 MAR 2015 20:00 гом. ✓
БАТАЈНИЦА